

Folk— bildnings — rådet

Folkbildningsrådet – i myndighets ställe

— Ideell förening med tre medlemmar:

- Sveriges kommuner och regioner, Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation, Studieförbunden i samverkan

— Myndighetsuppgifter inom folkbildningsområdet:

- Fördelar statens medel till folkbildningen, följer upp och utvärderar
- Även kunskapsbank

— 43 anställda och växer...

Den organiserade folkbildningen

■ 9 studieförbund

- Studiecirklar, annan folkbildningsverksamhet, kulturprogram
- Alla kommuner (2022)
- Drygt 690 000 unika deltagare (+ 8,9 miljoner grupprapporterade deltagare i kulturprogram) (2022)

■ 156 folkhögskolor

- 114 rörelsedrivna, 42 offentligägda
- (Lång) Allmän kurs: behörighetsgivande (gymnasium, högskola, yrkeshögskola)
- (Lång) Särskild kurs: yrkesinriktade, förberedande, i övrigt profilerade
- Kort kurs, kulturprogram
- 154 kommuner (2022)
- Drygt 61 000 unika deltagare i lång kurs (ca 39 000 deltagare i kort kurs, 150 000 grupprapporterade deltagare i kulturprogram) (2022)

Folkbildningens geografi – flera publikationer

- *Folkbildning och landets kompetensförsörjning* (Vilken roll spelar folkbildningen i städer och på landsbygder?)
 - Huvudrapport samt 21 regionala bilagor
- *Folkbildning i landsbygder* (Om folkbildningens betydelser för människor och lokalsamhällen i svenska landsbygder)
- *Folkbildning i marginaliserade stadsdelar* (Förankrad, invävd och trevande)
- *Cirkeldeltagares vägar till arbetsmarknaden* (Studiecirkelnas geografiska spridning och betydelse för integrationen på arbetsmarknaden)
- *Folkbildningens betydelse för samhället 2022* (Folkbildningsrådets samlade bedömning)
 - Huvudrapport samt 21 regionala bilagor

- Huvudrapport + 21 regionala bilagor
- Charlotta Mellander, professor i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Jönköping
- Lina Bjerke, lektor i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Jönköping

Vilken roll spelar Folkbildningen för kompetensförsörjningen i städer och på landsbygder?

Fyra underfrågor, fyra resultatkapitel:

- Kap 1: Fördelningen av folkbildningens deltagare i olika kommuntyper? (boendekommun efter att de deltagit)
- Kap 2: Jämförelse deltagare/icke deltagare i olika kommuntyper? (året innan deltagandet i folkbildning, demografi + arbete, studier, inkomst, eget företagande)
- Kap 3: Folkbildningens roll för deltagarnas förutsättningar på arbetsmarknaden i olika kommuntyper (arbete, studier, inkomst, eget företagande)?
- Kap 4: Sannolikhet att delta, respektive att stanna kvar, i olika kommuntyper? (stannar folkbildningskunskaperna kvar och bidrar till kompetensförsörjningen i kommunerna?)

Resultat, kapitel 1: Fördelningen av folkbildningens deltagare i olika kommuntyper?

- Störst andel deltagare i kommuner på avstånd från orter med alternativa utbildningar
- Utmärkande för dessa kommuner i övrigt: Hög arbetslöshet och låg utbildningsnivå i befolkningen, låg andel högkvalificerade jobb på arbetsmarknaden
- Handlar inte nödvändigtvis om stad/land
- Beror både på utbud och efterfrågan av folkbildning.

Resultat kapitel 2: Jämförelse deltagare/icke deltagare i olika kommuntyper

- Studieförbundens deltagare liknar dem som inte deltagit i folkbildning
 - Något äldre, något fler kvinnor, något fler med eftergymnasial utbildning, från samma länder
 - Liknande förutsättningar på arbetsmarknaden, t o m bättre förutsättningar än ickedeltagarna i landsbygdskommunerna
- Deltagare i allmän kurs var yngre, fler kvinnor, kortare utbildning än ickedeltagarna
 - Betydligt fler utrikes födda, särskilt från Afrika och Mellanöstern (glesa landsbygdskommuner)
 - Relativt stor andel i studier – låg inkomst, få anställda, låg disponibel inkomst
- Mycket större andel kvinnor, samt lägre medelålder, fler med treårigt gymnasium, samma andelar utrikes födda som ickedeltagarna i särskild kurs
 - Starkast ställning på arbetsmarknaden av folkhögskolans deltagare, men svagare än ickedeltagarna

Resultat kapitel 3: Folkbildningens roll för deltagarnas förutsättningar på arbetsmarknaden i olika kommuntyper

- Studieförbundens deltagare har liknande karriärvägar som ickedeltagarna (tre och fem år efter deltagande), studerar dock oftare
 - I större kommuner sämre utfall på arbetsmarknaden än ickedeltagarna
 - Mer varierad bild i mindre och glesare kommuner, t o m större andel förvärvsarbetande och högre inkomster i (vissa) landsbygdskommuner
- Deltagare i allmän och särskild kurs studerar oftare, sämre löneutveckling än ickedeltagare
 - Mer sannolikt arbetslösa UTOM i glesa landsbygdskommuner där sannolikheten är mindre

(Uppgifterna inte möjliga att bryta ner per region)

DELTAGARNAS ARBETSMARKNADSSITUATION I OLIKA KOMMUNTYPER.

Jämfört med dem som inte deltagit i folkbildning.

	Studieförbund		Särskild kurs		Allmän kurs		Studiemotiverande kurs	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Storstadskommuner								
Löneinkomst	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslös	+	+	+	+	+	+	+	+
Studerande	+	+	+	+	+	+		
Förvärvsarbetande	-		-	-	-	-	-	-
Täta blandade kommuner								
Löneinkomst	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslös	+	+	+	+	+	+	+	+
Studerande	+	+	+	+	+	+		
Förvärvsarbetande	-	+	-	-	-	-	-	-
Glesa blandade kommuner								
Löneinkomst	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslös	-		+			+		+
Studerande	+	+	+	+	+	+	+	-
Förvärvsarbetande		+	-	-	-	-	-	-
Tätortsnära landsbygdskommuner								
Löneinkomst	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslös	+	-		+		+	+	+
Studerande	+	+	+	+	+	+	+	
Förvärvsarbetande	+		-	-	-	-	-	-
Glesa landsbygdskommuner								
Löneinkomst	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslös		+	+			+	+	+
Studerande	+	+	+	+	+	+		
Förvärvsarbetande	+	+	-	-	-	-	-	-
Mycket glesa landsbygdskommuner								
Löneinkomst	+		-	-	-	-	-	-
Arbetslös			-			-		
Studerande	+	+	+	+	+	+		
Förvärvsarbetande	+	+	-		-	-	-	-

LÄS TABELLEN SÅ HÄR:

På första sidan i den regionala bilagan visas vilka kommunkategorier som regionens kommuner tillhör. Jämförelserna mellan deltagare och dem som inte deltagit i folkbildning presenteras i tabellen som plus (+) eller minus (-):

- ➡ Plus (+) innebär ett högre värde för deltagare än för dem som inte deltagit.
- ➡ Minus (-) innebär ett lägre värde för deltagare än för dem som inte deltagit.
- ➡ Vita rutor innebär att resultatet inte är signifikant.

Ett plus för exempelvis "löneinkomst" ska tolkas som att deltagarna sannolikt har högre lön än gruppen som inte deltagit. Ett minus ska tolkas som motsatsen.

Resultat kapitel 4, Sannolikhet att delta, respektive att stanna kvar, i olika kommuntyper? (Analys i relation till *förväntad* andel deltagare och *förväntad* andel kvarstannare)

— Studieförbunden, högre deltagande än förväntat:

- många håll i de norra delarna av landet,
- inre delarna av Götaland och Svealand
- stora delar av regionerna Västerbotten (många flyttar efteråt), Jämtland (många flyttar efteråt), Värmland, Jönköping och Kalmar

— Folkhögskolorna (särskild kurs), högre deltagande och högre andel kvarstannare än förväntat

- Region Norrbotten, kustkommunerna Luleå, Piteå, Kalix och Skellefteå,
- stora delar av Småland och Östergötland

— Folkhögskolorna (allmän kurs), högre deltagande än förväntat men lägre andel kvarstannare

- landsbygdskommuner

Sammanfattande analys och länkar

- Folkbildningen gör störst skillnad— signifikant - för kompetensförsörjning på landsbygderna
 - Mindre utbud av formell utbildning, resvägar
 - Annan näringslivsstruktur/annan arbetsmarknad
 - Lägre befolkningstäthet/annan befolkningssammansättning

Länkar (huvudrapport + regionala bilagor)

<https://www.folkbildningsradet.se/om-folkbildningsradet/publikationer-och-remissvar/rapporter/rapporter-2023/folkbildning-och-landets-kompetensforsorjning-vilken-roll-spelar-folkbildningen-i-stader-och-pa-landsbygder/>

Tack för oss!

Besök gärna vår hemsida och läs mer:

www.folkbildningsradet.se

Eva Åström

Utvärderingsansvarig

eva.astrom@folkbildningsradet.se